

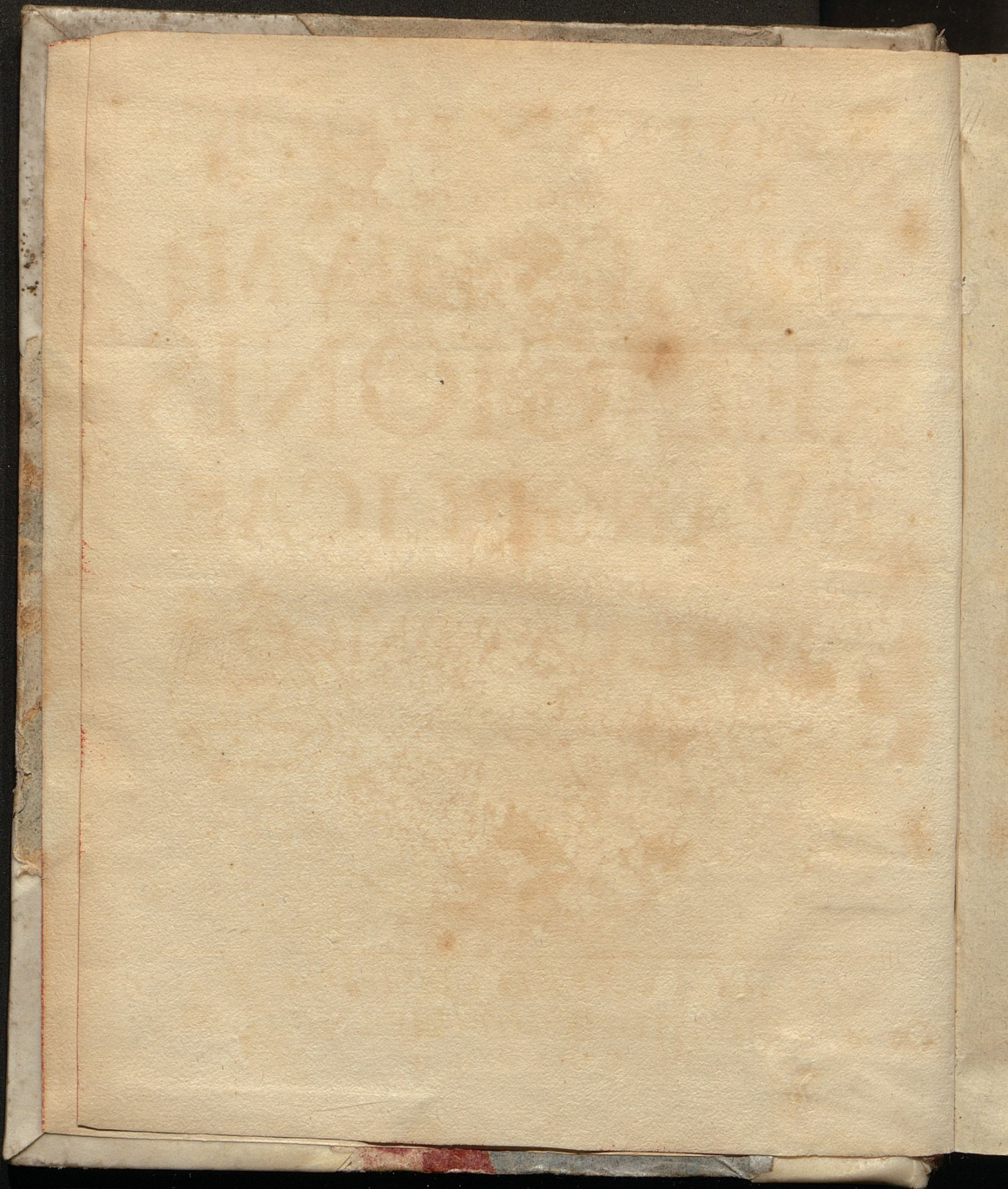

J

GEORGII ADAMI STRUVII,
D. J. U. Prof. Publ.
EXERCITATIONEM FEUDALEM
TERTIAM

De
FEUDI DIVI-
SIONIBUS,

Sub
Ejusdem Præsidio
Iterum publicæ disquisitioni exponit, & quæ-
dam ex Jure Criminali *Indiquata*
annectit

ALEXANDER Hummel/

Ad d. XX. Decembr. Anno

M. DC. LVI.

H. L. Q. C.

JENÆ

in Typographico JOHANNIS NISII.

L.

Injuria est delictū privatum, quo alteri contumelia infertur. *l. 3. §. 1. l. 13. §. 4. in fin. l. 15. §. 24, 46. & seq. vers. Idem ergo ff. de injur. & fam. libel. §. 3. f. eod.*

II. Sicut verò in omni delicto, præterquam in damno injuriā dato, requiritur dolus: Ita quoque in hac delicti specie is attenditur *l. 3. §. 3. & 4. cum l. seq. ff. b. &* propter finem, quem injuriā intendere censetur, animus sive affectus injuriandi vocatur *d. l. 3. §. 1. l. 34. pr. de O. & A.* Qui in doli capacibus ex ipso dicto factove per se & naturā suā injuroso, ut in *l. 9. §. ult. l. 15. §. 20. & 22. l. 25. junct. l. 18. §. 3. & 5. in fin. ff. b. vel saltem ad invidiam alicujus spectante. d. l. 15 §. 4. in fin.* præsumitur, ita ut illum negans abfuisse ostendere debeat. *l. 5. C. b. Carpz. pnx. crim. p. 2. q. 97. n. 4 & seqq. adeo, ut nec istiusmodi verbis præmissa aut subiecta protestatio præsumtionem hanc removeat. Magn. Dn. Richt. Cent. Reg. jur. 2. n. 27. Carpz. d. p. 2. q. 96. n. 40.* Habetur autem pro injurioso, quando tale quid in aliquem planè non merentem *arg. l. 18. ff. b. e.* committitur, quod vel naturā turpe est. *l. 42. de V. S. vel bonis moribus regionis & civitatis alicujus, in qua vivimus, repugnat. l. 15. §. 6. b. ibique à bonis & sapientibus viris ignominia aliàs ducitur. Ant. Matth. d. crimin. in l. 47. D. tit. 4. cap. 1. n. 2.*

III. Hinc cessat & eliditur illa præsumtio, animumque injuriandi allegans probare tenetur, si quis vitia corporis seu naturæ de aliquo solum referat & divulget. *e. g. quòd sit claudus, luscus & c.* Ant. Matth. *d. l. n. 3.* aut simile quid indifferens & sui naturā injuriam haud importans committat. *arg. l. pen. in fin. & l. 15. §. 31. & seqq. it. l. 19. & seq. b. l. 1. §. 8. de vent. in spic. Schneid. ad s. ult. f. b. n. 3.* ut & si joci saltem causā aliquid factum sit. *l. 3. §. 3. l. 15. §. 23. b.* Magn. Dn. Richt. *d. reg. 2. n. 64.* Quò pertinet etiam, si quis tantum juris sui tuendi causa ejusmodi quid, quod speciem quandam ignominia præ se fert, peregerit. *exempla vid. in l. 15. §. 38. b. r. §. 3. 2. de pen. junct. l. 5. §. 3. in fin. ad L. Aquil. add. Gail. 2. o. 106. n. 62.*

n. 6. it. l. 13. §. 1. & 6. l. 23. b. t. add. l. 55. l. 151. de R. J. it. l. 15. §. 13. de quo Harpr. ad §. 11. J. b. n. 52. it. l. 45. §. 4. l. 52. §. 1. ad L. Aquil. ad eò ut etiam in iudicio hanc ob causam per exceptionem alicui crimen objicere liceat. Gail. d. 2. o. 106. n. 6. & 7. Si tamen in probatione objecti facinoris adversarius tunc fortè succumbat, ab actione injuriarum non liberabitur. l. 10. C. b. t. l. 31. C. de liber. caus. vid. Natè Bocer. ad l. un. C. de fam. lib. c. 3. n. 23. & seqq.

IV. Sed, An idem obtineat, quando ignominiosum dictum alicui objectum est verum? non satis convenit inter Dd. Nos, si id eò solum, ut incognitum antea crimen ejusque autor judici innotescat, sit prolatum, quod in dubio quoque præsumitur, id affirmare non dubitamus per l. 18. in verb. nota esse. ff. h. vid. Heinr. Bocer. ad d. l. un. C. de fam. libell. c. 3. n. 10. Quem sensum d. l. 18. etiam exprimunt Basil. lib. 60. tit. 21. l. 18. hisce verbis: Ο πῶν βλαπήμιον ἀπιυάουσι ἡγορον φανερώσις, ἔ καὶ ἐδιώκεται. Is, qui nocentem infamat live prodit, non condemnatur. Conf. quoq; Frid. à Sande Dec. Fris. l. 5. t. 8. def. 7. Ant. Matth. d. c. 1. n. 8. Cui tamen in eo assentiri non possumus, quod in ejusmodi casu actioni injuriarum nullum planè locum relinquat, etiamsi animus injuriandi adfuerit & probari possit, quamvis idem etiam putet Harpr. ad d. §. 1. J. b. n. 101.

V. Probari verò hisce & similibus casibus animus injuriandi poterit, si (1.) aliæ circumstantiæ & indicia vel verba incivilia concurrant, ex quibus nihilominus animus injuriandi colligi queat. per texx. in eb. præced. alleg. Vid. Magn. Dn. Richt. d. reg. 2. n. 28. & 62. Quæ si non satis sint sufficientia, judici pro re natà per juram. purgatorium litem hanc dirimere incumbit per l. 6. §. 4. ff. de his qui not. inf. c. fin. in fin. extr. de jurej. Magn. Dn. Richt. d. l. n. 29. Carpzov. d. p. 2. q. 97. n. 6. & seqq. (2.) si quis legitimos terminos in sui juris usurpatione enormiter planè excedat. l. 32. h. t. arg. l. 5. §. 3. l. 6. l. 29. §. 7. ff. ad L. Aquil. Harpr. ad d. §. 1. b. n. 15. & ad §. 11. n. 68. & seqq. Hinc facilè forsitan negotio decidi potest quæstio: An & quando sacerdos, si pro concione quempiam notaverit, injuriarū teneatur? quam latè tractat Harprecht ad §. 11. J. b. n. 31.

VI. Committit injuriam non solum is, qui immediate eam infert, sed & qui certo respectu, perinde ut in aliis delictis ad eam

CON-

consummandam concurrat. §. 11. *b. l. 11. §. 3. l. 15. §. 2. & 8. ff. eod. l. in. C. de fam. libell. vel ejusmodi rei illicitæ operam dat, ex quo necessario injuria sequitur. l. 9. §. 4. l. 22. l. 25. ff. b. l. 18. §. 3. eod. arg. l. 15. ff. ad L. Corn. l. 82. §. 2. furt. Add. Magn. Dn. Richt. d. tr. reg. reg. 59. n. 5. & 6. Harpr. ad pr. f. b. n. 15. Bachov. ad Tr. vol. 2. D. 32. eb. 2. F. nr.*

VII. Afficitur injuria is, ad cujus contumeliam dictum factumve injuriantis spectat. *l. 18. §. 3. 4. b. licet læsus non statim illatam injuriam animadvertere possit, idque vel propter veram l. 15. §. 7. b. vel q. f. absentiam. l. 3. §. 2. junct. l. 17. §. 11. in fin. b. nec eam ad animum revocet arg. §. fin. b. l. 11. §. 1. ff. eod. si modò ipse non consenserit, cum in volentem injuria etiam generaliter accepta committi non possit. l. 1. §. 5. l. 17. pr. b. l. 3. §. 5. ff. de lib. hom. exhib. l. 11. de in jus voc. l. 145. l. 203. de R. f. l. 34. C. de trans. l. 11. pr. C. de resc. vend. Cum quo convenit etiam illud Philosophi §. Erb. 11. in fin. *βλάπεται ὁ ἄνθρωπος ἐκ τῶν ἀδικημάτων, ἀδικεῖται δὲ ἂν εἰς ἐκείν.* Damno quidem suâ sponte quispiam affici resque injustas perferri & perpeti potest, injuriam autem suâ sponte accipere nemo potest.*

VIII. Ex quo deducitur, quod nec seipsum propriis manibus injuriâ quis afficere possit. Quamvis enim ejusmodi ἀσέβεια non solum dici possit ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν τῆς πόλιος i. e. quod malefice peccet in legem, homicidium prohibentem, & Rempublicam eandem cive privat; sed etiam naturæ sui conservationem potius dicentem, vim inferat; ἀδικίαν tamen illam, quæ aliâ in specie ἀσέβειας Aristoteli dicitur d. 5. Erb. 2. sibi ipsimet hæc inferre proprie dici non potest. Vid pluribus Arist. §. Erb. ult. Quem adeo frustra Ant. Matth. d. tract. in proleg. c. 3. n. 3. & 4. lapsus aliquis hac in re arguere conatur, cum verba d. c. ult. nil quicquam à dicto Autore diversi, sed eundem plane sensum importent.

IX. Committitur vero injuria in aliquem non solum directò & immediatè, sed & per consequentiam ac mediatè, iis scilicet personis injuriam patientibus, quæ certâ quadam ratione injuriantis haud ignotâ. *l. 18. §. 4. ad aliquem pertinent, de quibus latè agit Harpr. ad §. 2. & 3. f. b. r.* Imò interdum etiam per jam mortuos atque sepultos suos injuria quis afficitur. *vid. l. 2. §. 4. & 6. l. 27.*

l. 27. b. t. junct. l. 8. pr. d. relig. & sumt. fun. Ant. Matth. d. proleg. c. 3. n. 5. Carpz. d. p. 2. q. 96. n. 29.

X. Vindicari potest injuria vel actione civili, quâ sc. actor æstimationem injuriæ certâ quâdam pecuniæ summâ in libello expressâ sibi applicari petit. §. 7. & 10. J. b. l. 97. §. 1. l. 7. §. 6. ff. eod. ubi nihil interest, sive simpliciter eam petat, sive etiam simul ad jurandum super eâ sese offerat. Carpzov. d. p. 2. q. 95. n. 8. & seqq. Utroque casu summam istam judex deinde pro qualitate injuriæ moderatur sec. §. 7. & 9. J. b. t. quo facto demum subsequi quandoque potest oblatum actoris juramentum. Ant. Matth. d. tit. 4. c. 3. n. 4. Carpzov. d. l. n. 13. & seqq. Vel Criminali extra ordinem, ad pœnam arbitrariam institutâ §. 10. J. b. l. ult. ff. eod. Carpzov. d. p. 2. q. 94. n. 60. Quam vel solam vel unâ cum Civili cumulatîve instituire de more hodierno in actoris arbitrio est. Carpzov. d. quest. 95. n. 26. & seqq. & quest. 94. n. 33. Quamvis secus sit de jure civili. l. 6. l. 7. §. 1. ff. b. t. junct. l. 2. §. 4. ff. de collat. Vid. Schneidev. ad §. 10. J. b. n. 2. add. Dn. Frantzk. Exerc. 12. q. 8. n. 3.

XI. Præterea etiam moribus duo adhuc remedia contra injuriantes sunt introducta. Alterum *judiciale*. Nimirum actio ad pali nodiam, de quâ vid. Carpz. d. q. 94. n. 13. Quam q. l. rei fama se. add. rhes. seq. persecutoriam esse naturamque civilis actionis sapere cum Carpz. d. q. n. 15. & 51. Dn. Hahn. ad Wes. b. t. n. 18. adeoq; cum actione injuriarum utrâque tam civili quam criminali hodiè cumulari posse cum Magn. Dn. Richt. intrepidè asserimus in sæpius laud. cent. reg. 2. n. 44. & seqq. ubi latè ad argumenta Diss. Carpzovii respondet, & præjudiciis rem confirmat.

XII. Alterum *extrajudiciale*. Et est retortio injuriarum. Cum enim injurians alteri suum *debitum se. honorem* quo aliàs erat afficiendus, non tribuat, sed eum insuper lædere studeat. Ideo læsus non iniquè honorem, quo indignus habetur, rursus illi denegando ac fidem ejus elevando existimationè suam conservat, quod probat etiam Arist. 2. Rhet. 2. ἀντιποινήσας ἢ ἐπέχουσαν, ἢ δὲ ἀμωγεῖσθαι ἢ. e. referentes injuriam non afficiunt injuriâ, sed vindicant injuriam & s. Et b. ult. τὸ ἀπὸ ἀντιποινῶν, ἢ δόξει ἀδικεῖν. Quamvis autem famæ defensio adeò necessaria, sicuti vitæ, non videatur, cum hæc semel amissa recuperari nequeat, illa verò tanquam in honestate & probitate

vita

vita posita, nec per atrocissimas injurias revera adimatur. Præter-
eaque, posita ex superstitione vulgi aliquali fama læsione, nihilo-
minus per judicem quis satis sibi consulere possit: Quoniam tamen
quoad res ejusmodi defensio in contineri suscepta, non attentâ
coram judice agendi facultate, privatis & quidem interdum magis
compendii quam necessitatis causâ *arg. l. 3. §. 17. de vi & vi arm.*
in jure est permessa: Longè rationabilius consuetudine ad honorè
quoque eam extensam fuisse dicendum est, utpote qui non imme-
ritò cum Philosopho *4. Eth. 7.* bonorum externorum maximum
censetur *jung. l. 104. de R. I.* Cui etiam accedit, quòd ignoscendum
sit ei, qui pudorem suum purgare vel ulcisci sese voluit provocatus
per l. 25 ff. de procur. l. 14. §. 6. d. bon. libert. & quòd extra culpam
sit, qui non eo animo quid fecit, ut alteri noceat, sed ne sibi noceat.
l. 2. §. 9 ff. de aqu. & aq. pluv. arc. Quâ de re ejusque legitimo
moderamine latitâ & accuratiùs differit Nobiliss. Dn. Præsides in
Disp. sua inaug. de vind. priv. tb. 49. & seqq.

XIII. Cæterum petita ab actore recantatio à judice indistin-
ctè ob quamlibet injuriam non est decernenda, sed si injuria atrox
sit *Carpz. d. q. 94. n. 18, 19. & 77.* (Unde etiam meritò regulariter
pro famosâ est habenda *per l. 1. l. 4. §. ult. de his qui not. infam. l. 10.*
l. 18. C. cod. junct. l. 17. §. 3. l. 40. l. 42. h. t. c. 23. extr. d. sent. & de
judic. à quo tamen diff. Carpz. d. q. n. 65.) Aliàs vel solâ deprecatione
seu declaratione interdum actor contentus esse juberetur *Carpz. d.*
l. maxime si reus debito tempore ad eam sese offerat. Carpz. d. q. n.
88. & q. 97. n. 13. & 16.

XIV. Extinguitur actio injuriarum non modò per dictam re-
tortionem, Nob. Dn. Præsides *d. disp. tb. 56.* sed & aliis modis, de qui-
bus agunt Dd. in *§. fin. J. h. t. vid. interim Magn. Dn. Richt. d. reg. 2.*
n. 66. usq. ad fin. ex istorum autem numero potissima est (1.) præscrip-
tio annalis *l. 5. C. h. t.* quæ incipit quidem à tempore scientiæ, post-
eâ vero est continua. *Vid. l. 1. d. divers. & temp. præser. l. 1. in fin. C.*
d. ann. exc. quo etiam respectu aliis istiusmodi annum utilem vocare
magis placet. *Vid. Bach. ad Tr. V. 2. D. 30. tb. ult. E. Gail. 2.*
O. 105. Disp. Wissenb. Disp. ad Inst. 43. n. 19. Et hæc hodie in quali-
libet actione tam civili quam criminali (exceptâ tamen ea, quæ ex
l. 10. C. de Episc. & Cler. itemque ex *L. Corneliâ* ob injurias quas-
dam

dam reales immediatè alicui illatas dantur. §. 8. *J. b. l. s. pr. §. 6. h.*
 Ant. Matth. *d. t. 4. c. 1. n. 19. & seq.* Frid. à Sande *dec. Fris. lib. 5. tit.*
8. def. 3. Dn. Franzk. *Exerc. 12. q. 9. n. 15. Diss. Wissenb. d. l. n. 18.)*
 obtinet Carpz. *d. q. 97. n. 57.* Diss. *quoad act. ad palin.* Harpr. *ad d.*
§. 12. n. 11. (2.) Mors tam injuriantis quam injuriati §. 1. *J. d. perp. &*
temp. act. adeò ut nec actio ex L. Corn. ultrà durare, Frid. à Sande
d. l. 5. tit. 8. def. 4. nec etiam lite contestatà tam hæc quam aliæ re-
 gulariter in heredes rei transire possint per *l. 20. l. 26. ff. de pæn. l. 3.*
§. 5. & ult. C. quando reus vel accus. mort. Conf. Harpr. *ad §. fin. J. h.*
n. 69. & 74. præterquam si civiliter ad æstimationem injuriæ fue-
 rint intentatæ. *d. §. 1. in fin. l. 13. l. 28. de injur. l. un. C. ex delict. de-*
funct. in qn. her. Carpz. *3. resp. 39. n. 6. & pr. crim. p. 2. q. 96. nu. 31.*
 quavis aliàs actor eam judicio inclusam indistinctè in heredes suos
 transmittat *d. §. 1. in fin. Carpz. d. q. 96. n. 25. & seq. Diss. Harpr. d. l.*
nu. 69. & seqq. Ubi injuriato ante lit. contest. defuncto ejus heredibus
non modo criminaliter sed etiam ad palin. agere absq. sufficienti juris
fundamento potestatem facit. add. supra rb. 10. in fin.

XV. Porro ab annali præscriptione excipiendum quoque est
 judicium criminale, quo famosus libellus vindicatur *l. 5. §. 9. ff. b.*
l. un. C. d. fam. lib. Cum enim non ex jure prætorio, sed civili de-
 scendat perinde ut alia hujus generis judicia per 20 ann. durabit.
l. 12. in fin. C. ad L. Corn. Sicar. Est autem famosus libellus vulgò
 pasquillus dictus, verbalis injuriæ species, Bocer. *d. l. c. 1. n. 29. &*
 committitur, qn. alicui scripto quodam ejusmodi crimen imputa-
 tur, quod alias infamiam juris irrogare solet. *d. l. 5. §. 9. & seq. & §.*
1. J. b. i. Bocer. d. l. n. 4. Cujus autores non solum in eam, cui alios
 per falsam hanc & famosam scripturam subjugare temerè conati
 sunt, pœnam regulariter sunt condemnandi, Ord. Crim. Carol. *art.*
110. §. Welcher iemand. junct. d. l. un. C. b. Bocer. *d. c. 5. n. 13, 15, 21.*
& 22. Sed etiam intestabiles ex Lege esse jubentur. *d. l. 5. §. 9. h. l. 18.*
§. 1. Qui test. fac. p. b. l. 21. pr. d. testib. Bocer. c. 5. n. 33. & seq.

XVI. Nihil verò interest, si verus autor nomen suum ad-
 jecerit, si sub alterius vel etiam tecto nomine ejusmodi libellum
 ediderit. *l. 5. §. 9. b. Ord. Pol. d. An. 1577. tit. 35. Diss. Carpz. pr.*
crim. p. 2. q. 98. n. 28. licet hic casus frequentius contingat, ac in eo
 maximè judicium hoc necessarium sit *l. 6. ff. b. Bocer. d. c. 5. n. 3.*

XVII. No-

XVII. Notand. Denique & illud: Quod, licet veritas criminis aliàs omnem injuriarum vindicationem quandoque excludat; de quo *in th. 4.* dictum. Hic tamen propterea quis non ab omni, sed capitali solum & ordinaria, quæ etiam huic casui *in d. l. un. C. b.* olim erat constituta, pœnâ liberetur, arbitrariæ verò vel extraordinariæ nequaquam evadere possit. *d. art. 10.* per quem adeò in hoc derogatum fuit *d. l. un. Vid. Boccr. d. l. c. 3. n. 14. & 16. in fin. & c. 5. n. 18. & 20.* Idque obtinere putamus, etiamsi in judicio schedulæ quædam famosa designatis simul personis notitiam criminis habentibus clam fuerint depositæ *c. 21. vers. Tertia extr. de accus.* Aliud tamen erit, si forsân non solum Autoris subscriptionem, sed & cætera requisita contineant, quæ aliàs judici ad usitatum inquisitionis processum inchoandum sufficiunt. Tunc enim, quia sec. juris dispositionem quodammodo sustineri possunt, merito etiam cessabit pœna famosi libelli *arg. d. vers. Tertia. d. l. un. vers. sane si quis d. art. 10. verb. Bud sich nach Ordnung der Rechte (que verba respicere videntur d. vers. sane si quis. mit seinem Tauff- und Zunahmen nicht unterschreibet. c. add. Heinr. Boccr. d. c. 3. n. 13. junct. c. 2. n. 9. in fin. Molin. tract. 4. D. 35. n. 2.*

01 A 6680

ULB Halle 3
003 105 547

sb₁

10/17

B.I.G.

Farbkarte #13

47

GEORGII ADAMI STRUVII,
D. J. U. Prof. Publ.
EXERCITATIONEM FEUDALEM
TERTIAM

DE
FEUDI DIVI
SIONIBUS,

Sub
Ejusdem Praesidio
Iterum publicae disquisitioni exponit, & quae-
dam ex Jure Criminali *Indiqua*
annedit

ALEXANDER Hummel/
Ad d. XX. Decembr. Anno
M. DC. LVI.
H. L. Q. C.

JENÆ
Typographico JOHANNIS NISII.

78

